

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Episcopo Belvacensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

valde. Convocantes ergo urbis clerum & populum univ[er]sum, ei qui facit mirabilia magna solus, etsi non quantas debuimus, quantas tamen potuimus, unà cum illis gratiarum exsolvimus actiones, ipsas tuæ celsitudinis litteras legi coram univ[er]sa multitudine facientes, & ore proprio exponentes eisdem; in quo, post divinæ virtutis magnalia, quantum magnificentiæ tuæ præconia extulerimus, ab aliis potius quàm à nobis regali excellentiæ volumus intimari. De cetero, fili carissime, prudentiam tuam monemus, rogamus, & exhortamur in Domino quatenus datam tibi & populo Christiano victoriam Domino exercituum reverenter adscribas, ore simul & corde humiliter confitendo quòd non manus tua excelsa, sed Dominus fecit hæc omnia, juxta quod in lege divina præcipitur. Ne dicas in corde tuo, fortitudo mea & potentia manus meæ fecit mihi virtutem hanc magnam; sed memoreris Domini Dei tui, quia ipse tibi dat facere præritudinem & virtutem. Ista enim victoria proculdubio non humani operis extitit, sed divini; & gladius Dei, non hominis, immo verit[er] Dei hominis inimicos crucis dominicæ devoravit. Quis enim dedit eos in direptionem & prædam ut unus mille & duo decem millia effugarent nisi Deus, qui subdidit illos & tradidit, suam super eos indignationem effundens pro eo quòd peccaverunt eidem & in ejus noluerunt semitis ambulare? Non igitur tibi venit pes superbiæ, quæ ibi ceciderunt qui operantur iniquitatem. Sed affer Domino gloriam & honorem, dicens humiliter cum Propheta: *Zelus Domini exercituum fecit istud*; ut aliis exultantibus in curribus & in equis, tu exultes & glorieris in nomine Domini Dei tui, & considerans vindictam impiorum factam à Domino, laves manus tuas in sanguine peccatorum. De nobis autem pro certo cognosceas quòd personam tuam semper de corde puro & conscientia bona & fide non ficta dileximus, & jugiter in tua crescimus caritate, in cunctis negotiis tuis tuæ serenitati adesse, quantum cum Deo & honestate poterimus, proponentes. Tu ergo ea semper agere studeas quæ apostolicum promereantur favorem, & per quæ gloriam temporalis regni transitoriam & caducam in aeterni regni beatitudinem, quæ nunquam deficiet, valeas commutare. Quod utinam ore prophetante dixerimus, & eventum rei tetigerimus immobili veritate. Datum Laterani v i i . Kalend. Novemb. pontificatus nostri anno x v.

Tom. I I.

EPISCOPO BELVACENSI.

Cum in tua dioecesi quædam monasteria & conventuales Ecclesiæ in multis parrochiis majores decimas percipiant & minutas, & de quibusdam fructibus annuatim perceptis decimæ non fuerint persolutæ; quæ tamen modò solvuntur, quæ sivist per sedem apostolicam edoceri utrû decimæ fructuum prædictorum ad parrochiales Ecclesias, quæ nec majores percipiunt nec minutas, an ad monasteria & illas Ecclesias conventuales, quæ decimas alias percipiunt ab antiquo, debeant pertinere. Ad quod sic duximus respondendum, quòd si fructus prædicti de illis terris proveniunt de quibus monasteria seu conventuales Ecclesiæ aliquos percipiunt ratione decimarum proventus, eis proculdubio debentur decimæ fructuum eorundem, cum ipsis ab antiquo terra illa fuerit decimata, & non debeat una eademque substantia diverso jure censer[er]. Alioquin parrochialibus Ecclesiis exsolvantur, ad quas de jure communi spectat perceptio decimarum. Sanè quia contingit interdum quòd aliquibus volentibus matrimonium contrahere, bannis, ut tuis verbis utamur, in Ecclesiis editis secundum consuetudinem Ecclesiæ Gallicanæ, ac nullo contradicte publicè comparente, licet fama privatim impedimentum deferat parentelæ, cum ex parte contrahentium juramenta majorum de sua propinquitate, ut suspitionis tollatur materia, offerantur, quid tibi sit faciendum in casibus hujusmodi quæ sivist. Ad hæc taliter respondemus, quòd si persona gravis, cui fides sit adhibenda, fraternitati tuæ denuntiet quòd ij qui sunt matrimonio copulandi se propinquitate contingant, & de fama vel scandalo doceat, aut etiam per te ipsum possis certificari de plano, non solum debes juramenta parentum sponte oblata recipere, verum etiam eos qui contrahere sic nituntur, si monitis induci nequiverint, compellere ut vel à tali contractu desistant, vel contra famam hujusmodi secundum tuæ discretionis arbitrium juramenta exhibeant propinquorum. Alioquin, si persona denuntians non extiterit talis ut duximus, & de fama vel scandalo non poterit edoceri, ad desistendum mōnere poteris, non compellere, contrahentes. Si verò post contractum matrimonium aliquis appareat accusator, cum non prodierit in publicum quando banni secundum præfatam consuetudinem in Ecclesiis ede-

S S I I

*Epist. 184.
Responder ad
ejus consulta.
Cap. Cum in
tua. De decimis.
Vide sup. Cum
contingat De
decimis.*

** In quart. coll.
Ecclesiæ, etiam
in cod. Colbert.
Cap. Cum in
tua. De sponsali.*

*Vide Reginoz
nem lib. 1. c. 231.*

*Cap. Cum in
tua. Qui ma-
trim. accus.
possint.*

Deuteron. 8.

bantur, utrum vox debeat suæ accusationis admitti meritò quæri potest. Super quo sic duximus distinguendum, quòd si tempore denuntiationis præmissæ is qui jam conjunctos impetit extra diocesim existebat, vel aliàs denuntiatio non potuit ad ejus notitiam pervenire, ut puta si nimis infirmitatis fervore laborans, sanæ mentis patiebatur exilium, vel in annis erat tam teneris constitutus quòd ad comprehensionem talium ejus ætas sufficere non valebat, seu alia causa legitima fuerat impeditus, ejus accusatio debet audiri. Alioquin, cum rationabiliter præsumatur quòd denuntiationem publicè factam idem existens in ipsa diocesi minimè ignorarit, tamquam suspectus est proculdubio repellendus, nisi proprio firmaverit juramento quòd postea didicerit ea quæ obicit, & ad hoc ex malitia non procedat: quia tunc, etiamsi didicisset ab illis qui denuntiationis tempore siluerunt, claudi non deberet eidem aditus accusandi, quoniam etsi ab impetitione hujusmodi culpa de silentio tali contracta illos excluderet, iste tamen amoveri nequiret cum culpabilis non existat. Vtrum autem, si accusatore idoneo comparente, per tres vel quatuor testes inter jam conjunctos parentela probetur, per depositiones eorundem posteriorum testium derogetur fidei, sex vel duodecim propinquorum, qui antiquiores tempore ac præstantiores meritis ante contractum matrimonium in contrarium juraverunt, distinguendo personas & gradus à quibus directè ij de quorum agitur copula descenderunt, an primi posterioribus præferantur, non immeritò quæri posset, quamquam ad aliud & ob aliud juraverint illi quàm isti. Si tamen in secundo judicio priores personæ juratæ deponerent illa eadem quæ primò dixerunt, absque dubio eorum testimonia prævalerent, nec eo possent pretextu repelli quòd partes testificata didicerint, cum talis exceptio locum non habeat in hoc casu. Datum Laterani 1 v. Kalend. Novembris, pontificatus nostri anno decimoquinto.

P A T R I A R C H Æ
Ierosolymitano apostolicæ sedis
Legato.

Cum felicitis recordationis Alexander Papa prædecessor noster Simoni quondam Priori sancti Georgij de Xisto quotidianum usum anuli, virgæ quoque pastoralis, & mitræ infra Missarum solemniam concesserit, sicut accepimus, de in-

dulgentia speciali, ac postmodum idem locus Ecclesiæ sancti Thomæ martyris Acconensis ceperit esse subjectus & quandoque cum illa unum solum habere Priorem, is qui nunc habet in eisdem Ecclesiis prioratum, cum à nobis obtinuerit ipsam indulgentiam confirmari, etiam in Ecclesia supradicta sancti Thomæ uti nitebatur eadem, eò quòd Priori sancti Thomæ martyris Acconensis & sancti Georgij de Xisto confirmationis nostræ pagina mittebatur. Cui se opposuit obicem venerabilis frater noster Episcopus Acconensis, proponens quòd ad hoc per confirmationem nostram extendi usus memoratæ indulgentiæ non valebat. Vnde ad petitionem partium questionem ipsam ad examen sedis apostolicæ transtulisti. Nos igitur attendentes quòd præfatus prædecessor noster Priori sancti Georgij de Xisto, prioratum ipsum tantummodo exprimendo, indulerit supradicta, ipsius vestigiis inhærentes, habendo ratum quòd factum extitit per eundem, prædictæ indulgentiæ de novo nihil addidimus, sed quòd competebar ex illa duximus confirmandum. Quocirca fraternitati tuæ per apostolica scripta mandamus quatenus supradictum Priorem abuti prætata indulgentia non permittas. Datum Laterani VIII. Kal. Novembris, pontificatus nostri anno decimoquinto.

EPISCOPO PICTAVENSI,

Non est Deus in conspectu tuo, nec via tuæ rectæ sunt coram eo, si clamoribus de te ad nostram audientiam ascendentibus facta respondent, quæ presentibus duximus annotanda, ipsa tuis oculis admoventes, ut te contra tuam faciem statuendo, qui te ipsum abjecisti post terga, famæ contemptu & consuetudine, sicut dicitur, delinquendi, qualis sis, & utrum ascensum pares subditis ad virtutes, an descensum ad vitia per exemplum, accusationi operum conscientia respondeat, tibi tuo judicio demonstramus. Ecce audivimus quòd anno præterito antequam ordines celebrares, per magistrum I. Gabart officialem tuum à ducentis ferè clericis ordinandis in elusionem constitutionis apostolicæ, qua ordinatis sine titulo per ordinatores vel representantes aut successores eorum volumus provideri, fecisti exigi & recipi juramentum quòd nullam à te provisionem exigerent ratione ordinationis illius. In quo cum non habueris iudicium nec justitiam, sed juri & sedi apostolicæ injuriam feceris manifestam, transgressio-

Cap. Cùm in tua. De testib.

Epist. 185.
Quòd indulgentia sic stricto modo accipienda.